

Innst. S. nr. 289

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

St.prp. nr. 53 (2008–2009)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Verneplan for vassdrag – avsluttande supplering

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Bakgrunn og innleiing

Olje- og energidepartementet legg i proposisjonen fram forslag til ei avsluttande supplering av Verneplan for vassdrag.

Gjennom Stortinget si handsaming av Verneplan I – IV for vassdrag og suppleringa som Stortinget handsama i 2005, er 391 vassdrag no varig verna mot kraftutbygging. Dette er verna vassdrag som tilsvarar eit utbyggingspotensial på om lag 45 TWh, og ein må derfor vere varsam med å redusere potensialet for fornybar energi gjennom ytterligare vern. Ei utviding av verneplanen kan likevel vere aktuell dersom det blir påvist særskilte kvalitetar som manglar i planen. Dette må samstundes vurderast i lys av dagens klimautfordringar og trongen på fornybar energi.

Vern av Vefsna i Nordland blei vurdert under arbeidet med Verneplan IV for vassdrag, jf. St.prp. nr. 118 (1991–1992). Stortinget gav samtykke til at sidegreina Svenningdalselva ovanfor Trofors vart tatt inn i verneplanen, jf. Innst. S. nr. 116 (1992–1993).

I arbeidet med supplering av Verneplanen blei vern av heile nedbørsfeltet til Vefsna vurdert på nytt, jf. St.prp. nr. 75 (2003–2004) og Innst. S. nr. 116 (2004–2005), og man skulle avvente verneprosessen for å vurdere om det var mogleg å gjennomføre utbygging som ikkje ramma naturverninteressene.

Regjeringa vert samstundes i Innst. S. nr. 116 (2004–2005) oppmoda om å starte førebuande arbeid

med sikte på å verne Tovdalsvassdraget nedanfor Herefossfjorden i Aust-Agder og Vest-Agder, Øystesevassdraget i Hordaland og Langvella i Sør-Trøndelag.

Regjeringa tilrår i denne proposisjonen at Vefsnavassdraget no vert tatt inn i Verneplan for vassdrag. Regjeringa tilrår også å ta inn nedre Tovdalsvassdraget i verneplanen. Regjeringa meiner det ikkje er grunnlag for å verne Langvella, og vassdraget Øystese tilrås ikkje verna no. Dei einskilde objekta, departemeshøyringa og departementet si grunngeving og tilråding er det gjort rede for i proposisjonen.

Regjeringa føreslår i denne proposisjonen å verne vassdrag med eit utbyggingspotensial på om lag 2,15 TWh/år, kor Vefsna utgjer om lag 1,8 TWh/år. Dette kraftpotensialet tek utgangspunkt i ei utnytting av vassdraga utan minstevassføring, og kan ikkje samanliknast med kva som kunne blitt bygd ut.

Regjeringa meiner at verdien av å sikre verneverdiane i Vefsna og Tovdal er monaleg større enn fordelane ved krafttilgangen ved utbygging.

Det er aktuelt å sette av særskilde midlar over statsbudsjettet til slik planlegging, og Regjeringa vil komme tilbake til saka.

I tillegg til forslaga om suppleringar i verneplanen, ber departementet i proposisjonen om samtykke til å konsekvensutgreie og konsesjonshandsame eit kombinert skredsikrings- og kraftutbyggingsprosjekt i Aurland kommune.

Planlegging i verna vassdrag

Forslag om tillegg til supplering av Verneplan for vassdrag inneber at vassdragas vernestatus må takast omsyn til i arealplanlegging etter plan- og bygningslova, og ved handsaming etter vassressurslova og anna sektorlovverk.

Rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag (RPRVV)

Det vises i poposisjonen til at det i RPRVV legg opp til at vassdraget og areala nærmast dette, bør forvaltast med omsyn til kva for verneverdiar som er tilstades, og kva status areala har (arealtilstand). Retningslina seier og kva for generelle omsyn som det er viktig å legge vekt på i forvaltninga av vassdraga.

Departementet meiner at RPRVV gjev stort handlingsrom for kommunal planlegging dersom kommunane nyttar den fleksibilitet som ligg i ei differensiert forvaltning av dei verna vassdraga. Det vises til at det er for tidleg å gjennomføre ei større evaluering av RPRVV no, men ein vil sjå på tiltak slik at kommunane i større grad tek i bruk dei verkemidla som finst. I samråd med Miljøverndepartementet vil Olje- og energidepartementet arbeide for å auke kunnskapen hos dei lokale styresmaktene om RPRVV og om differensiert forvaltning. Departementet vil mellom anna vurdere å lage rettleiingsmaterieill.

Vassdirektivet

Departementet viser i proposisjonen til EUs rammedirektiv for vatn, som vart gjennomført av forskrift om rammer for vassforvaltninga i 2006. Formålet med vassdirektivet er å sikre ein samla og økosystembasert forvaltning av ferskvatn, grunnvatn og kystvatn i Noreg. Samla forvaltningsplanar skal være med på å verje om, og om naudsynt forbetre, tilhøva i ferskvatn, grunnvatn og kystnære områder.

Planlegging etter forskrifta skal omfatte alle vassdrag i Noreg, også vassdrag i Verneplan for vassdrag.

Departementet meiner det bør utgreiast nærare korleis forvaltningsplanlegging i verna vassdrag, koordinert med forvaltningsplanlegging etter forskrift om vassforvaltninga, kan medverke til å sikre nasjonale verneverdiar og gi mest mogleg kunnskap på førehand for kommunar og andre aktørar. Departementet meiner det i denne samanhengen bør gjennomførast eit prøveprosjekt med heilskapleg planlegging i Vefsnavassdraget.

Planlegging i Vefsna

Regjeringa tilrår i proposisjonen vern av Vefsna, - og at Vefsnavassdraget tas inn i Verneplan for vassdrag. Nedbørsfeltet er meir enn 3 500 kvadratkilometer og omfattar fire kommunar.

Det tilrås å skipe 4 separate næringsfond til dei berørte kommunane på til saman 150 mill. kroner i eigenkapital. – Midlane skal fordeles med 40 pst. til Hattfjelldal, 40 pst. til Grane, 15 pst. til Vefsn og 5 pst. til Hemnes. Dette blir nærare omtala i Revidert nasjonalbudsjett 2009.

Konsekvensane av vern, verneplanens historikk og generelle økonomiske og administrative konsekvensar, er omtala i den generelle delen i proposisjonsteksten til supplering av Verneplan for vassdrag.

Verneverdiane i vassdraget er til dels komplekse og ujamt fordelt. Mellom anna er det variasjonar i kor urørt og teknisk påverka vassdraget er, og trongen for differensiert forvaltning er tilsvarande stort.

Departementet foreslår at det vert etablert eit prøveprosjekt med samla vassdragsforvaltning i Vefsna. Planlegginga må følgje rammene i vassdirektivforskrifta, og må sjåast i lys av Rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag, vernevedtaket for Vefsna, og Vefsna som nasjonalt laksevassdrag.

Planlegging etter vassdirektivet følgjer rammene for fylkesdelsplanar, og krev monaleg regional og lokal medverknad. Planlegginga skal også omfatte sidegreina Svenningdalselva.

Det vises til at ei samla planlegging i vassdraget kan legge til rette for mindre, skånsam kraftproduksjon i sidevassdrag, der dette ikkje i nokon grad er i strid med verneverdiane. Dette vil gje større tryggleik for verneverdiane og påreklelege rammer for dei ulike brukarinteressene. Alle aktuelle prosjekter skal konsesjonshandsamast, og ingen prosjekt vil bli handsama før planen er godkjent.

Departementet meiner at ei eventuell konsesjonshandsaming kan fristillast frå tidlegare føresetnader om 1 MW som maksimal utbygging i verna vassdrag, av di ein føresetnad er at det nye regimet skal gje tilsvarande tryggleik for verneverdiane. Departementet meiner dette er tilhøve som bør utgreiast nærare som ledd i eit prøveprosjekt med samla planlegging i vassdraget.

Det vises til at potensialet for mindre kraftverk i Vefsna må reknast som lite av di nedbørsfeltet til Vefsna inneheld store urørte område og verneverdiar knytt til desse.

Ramma for eit prøveprosjekt med heilskapleg forvaltning i Vefsnavassdraget vert forma av miljø- og vassdragsstyresmaktene i samråd med lokale og regionale styresmakter. Arbeidet bør starte med ein gong eit vernevedtak føreligg.

Gyrobehandling av Vefsna

Lakseparasitten Gyrodactylus salaris vart påvist i Vefsna i 1978, og det er rekna at parasitten gjev eit årleg tap på om lag 50–60 mill. kroner i Vefsnregionen.

Det vises til at Vefsna blei nasjonalt laksevassdrag i 2007 med bakgrunn i vassdragets store potensial for lakseproduksjon. Vefsna er Nordlands største vassdrag, og kjemisk behandling av vassdraget vil vere komplisert og sette store krav til planlegging og gjennomføring. Det tas sikte på detaljkartlegging, hydrologiske undersøkingar og simulert behandling

av vassdraget i 2009, og med rotenonbehandling i 2010 og 2011.

Tiltak for å redusere skredfare i Aurland/Flåm

Departementet viser til at det er dokumentert at eit stort fjellparti i Aurland kommune i området Stampa er i rørsle mot Aurlandsfjorden og Flåm. Kommunen har med stønad frå Statens Naturskade-fond fått utført geologiske undersøkingar i området, kartlagt sprekkesystem og rørsle. Fjellpartiet er ustabil, og det er fare for fjellskred. Det ustabile fjellpartiet er eit av dei største som er kartlagt i Noreg. Eit fjellskred frå Stampaområdet kan gje store øydeleggingar i Flåm og føre til ei øydeleggjande flodbølge i Sognefjorden med sær store negative konsekvensar for mange kommunar langs fjorden.

Vassdraget har høge naturfaglege og kultur-faglege verneverdiar. Flåmselva har stor verdi for friluftsliv og turisme. Flåmsvassdraget er eit av dei få større attverande vassdrag i indre Sogn som ikkje er sterkt prega av vasskraftutbygging, men det er to mindre kraftverk i elva.

Risikoen for fjellskred i Flåm med etterfølgjande flodbølge i Sognefjorden er samfunnsmessige sær alvorleg. Styresmaktene må difor sette i verk tiltak som kan redusere skredfaren. Det er ikkje kjent kva for verknad ei fråføring av vatn frå sidevassdraget Gudmedøla vil ha for verneverdiane i Flåmsvassdraget, men det er naudsynt å dokumentere verknadene før det eventuelt kan bli aktuelt å gje løyve til ei overføring. Ei konsesjonshandsaming med konsekvensutgreiingar kan syte for slik dokumentasjon.

Samfunnsnytta av å redusere skredfaren er vurdert å vere betydeleg, samstundes som det gjev eit krafttilskot på 60 GWh/år. Departementet fremjar i proposisjonen forslag om å opne for konsesjonshandsaming av Stampaprosjektet som omfattar Gudmedøla. Å opne for konsesjonshandsaming inneber ikkje eit samtykke til at prosjektet vert realisert, men berre eit samtykke til å utgreie prosjektet vidare. Prosjektet vert lagt fram for Stortinget på nytt når konsesjonssøknaden er ferdig handsama. Det vil då verte klargjort kva for verknad tiltaket vil ha for å stabilisere fjellpartiet, i kor stor grad vassdragets verneverdiar vert påverka og kva for følgjer dette vil ha for vernestatusen til sidevassdraget.

Departementet meiner det ikkje er tilstrekkeleg grunnlag for å tilrå at det opnast for konsesjonshandsaming av Vindedalselva.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ann-Kristin Engstad, Asmund Kristoffersen, Marianne Marthinsen, Tore Nordtun, Torny

Pedersen og Terje Aasland, fra Fremskrittspartiet, Torbjørn Andersen, Tord Lien og Ketil Solvik-Olsen, fra Høyre, Peter Skovholt Gitmark og Ivar Kristiansen, fra Sosialistisk Venstreparti, Inga Marte Thorkildsen, fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Holten Hjemdal, fra Senterpartiet, Erling Sande, og fra Venstre, lederen Gunnar Kvassheim, viser til at Olje- og energidepartementet i proposisjonen legger frem forslag til avsluttende suppleringsplan for vassdrag. Med den foreslåtte suppleringsplanen vil det vere vernet vassdrag tilsvarende et utbyggingspotensial på om lag 45 TWh.

Komiteen har merket seg at departementet i proposisjonen skriver at:

"På denne bakgrunn finn departementet at ein må vere varsam med å redusere potensialet for fornybar energi gjennom ytterligere vern, men at ei utviding av verneplan likevel er aktuell dersom det blir påvist særskilte kvaliteter som manglar i planen. Dette må samstundes vurderast i lys av dagens klimautfordringar og trongen på fornybar energi."

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, slutter seg til Regjeringens vurdering.

Komiteens medlemmer fra Høyre deler departementets advarsel om at en må vere forsiktig med ytterligere vassdragsvern, dersom vi skal kunne utnytte vårt potensial for fornybar energiproduksjon for å møte klimautfordringen.

Komiteens medlem fra Venstre er uenig med Regjeringen i at St.prp. nr. 53 (2008–2009) skal vere en avsluttende suppleringsplan for vassdrag. Dette medlem vil peke på at det finnes flere uvernede vassdrag som det er knyttet store miljøverdier til. Det vil derfor vere feil å sette stopp for vidare suppleringsplanen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, peker på at trusselen om alvorlige menneskeskapte klimautfordringer er den største utfordringen verden står overfor i dag. Flertallet mener derfor at klimautfordringen må vere et overordnet hensyn i alle politiske spørsmål, og at hensynet til klima må legge føringer med hensyn til politiske beslutninger på en rekke områder. Flertallet peker på at det å løse klimautfordringen må vere det høyst prioriterte tiltaket innen miljøpolitikken.

Flertallet peker på at bruk og produksjon av fossil energi er den viktigste kilden til klimagassut-

slipp, og at det derfor er nødvendig med en overgang fra fossil til fornybar energi dersom vi skal møte klimautfordringen. Flertallet peker på at nesten all norsk kraftproduksjon i dag kommer fra fornybar vannkraft, og at Norge fortsatt har et betydelig potensial for økt fornybar kraftproduksjon.

Flertallet peker på klimaforliket i Stortinget i januar 2008, der det var enighet om en målsetting om 30 TWh ny fornybar energiproduksjon og energisparing innen 2016.

Flertallet peker videre på at EUs fornybardirektiv aktualiserer behovet for fornybar energi i Norge.

Komiteen viser til at Norge har Europas største ressurser pr. innbygger av fornybar energi. Komiteen peker her på fortsatt utnyttet vannkraftproduksjon, vindkraft til lands og offshore, bioenergi, samt bølgekraft og tidevannskraft.

Komiteen peker på at det totale teoretiske ressursgrunnlaget for utnyttelse av vannkraft i Norge er beregnet til om lag 600 TWh/år. Økonomi og miljøhensyn gjør imidlertid en så høy utnyttelse urealistisk. Komiteen viser til at det samlede teknisk/økonomiske utbyggbare vannkraftpotensialet er av NVE anslått til 205 TWh, basert på en øvre investeringsgrense på 3 kr/kWh. Av dette er om lag 120 TWh/år allerede utbygd. Av det gjenværende ligger 45 TWh i områder som er besluttet varig vernet av Stortinget. Utover hva som er varig vernet, har Norge et gjenstående vannkraftpotensial som så langt ikke er utnyttet til elkraftproduksjon på om lag 40 TWh.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre viser til at mer enn halvparten av våre teknisk/økonomisk utnyttbare utbygde vannkraftressurser dermed er vernet av Stortinget.

Hovedutfordringen for å få utnyttet vårt potensial for mer vannkraftproduksjon er i større grad knyttet til politiske og administrative forhold fremfor økonomiske. Det er etter disse medlemmers mening behov for politisk vilje og ny vektning av argumentene for og imot vannkraft i lys av dens klimamessige fortrinn. Disse medlemmer peker på at mye av vårt vannkraftpotensial vil kunne utvikles på en samfunnsøkonomisk lønnsom måte med like lave eller lavere miljøkostnader enn annen fornybar energi som vindkraft og kraft fra bioenergi.

Komiteen peker på at vannkraften er en ekstra verdifull fornybar energikilde fordi den i tillegg til å være vår mest kostnadseffektive fornybare energikilde, også har stor verdi som regulerkraft når det gjelder utnyttelse av vindkraft i Norge og i våre naboland.

Dette tilsier etter komiteens medlemmer fra Høyres mening at man bør være varsom med å ekskludere ny vannkraftproduksjon gjennom vernevedtak, men at en utviding av verneplanen likevel er aktuell dersom det blir påvist særskilte kvaliteter som mangler i planen.

De enkelte vassdragene

Komiteen viser til at det i proposisjonen er vurdert å innlemme i Verneplanen for vassdrag fire vassdrag som i dag, helt eller delvis, er utenfor verneplanen. Disse vassdragene er:

- Øystese (Hordaland)
- Tovdalsvassdraget (Aust-Agder og Vest-Agder)
- Langvella (Sør-Trøndelag)
- Vefsna (Nordland).

I tillegg er det omtalt tiltak for å redusere skredfare i Aurland/Flåm i Sogn og Fjordane.

Vefsna

Komiteen viser til at det i proposisjonen er foreslått å innlemme Vefsnavassdraget i Verneplan for vassdrag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, slutter seg til Regjeringens vurdering av at Vefsna har svært store vernekvaliteter.

Flertallet er svært positivt til Regjeringens forslag om å etablere et næringsfond for de berørte kommunene på 150 mill. kroner.

Flertallet viser til at Regjeringen foreslår å etablere et prøveprosjekt for samla vassdragsforvaltning i Vefsna. Flertallet viser til at det er et behov for differensiert forvaltning av verneområdet på grunn av at verneverdiene er ujevnt fordelt i verneområdet. Flertallet er på denne bakgrunn opptatt av at prosjektet må gi gode erfaringer med hensyn til å ivareta verneverdiene, samtidig som det må legges til rette for å utnytte et tilgjengelig vannkraftpotensial.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, mener at en eventuell konsesjonsbehandling kan fristilles fra tidligere forutsetninger om 1 MW som maksimal utbygging i verna vassdrag, fordi en forutsetning er at det nye regimet skal gi tilsvarende sikkerhet for verneverdiene.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre viser til at Vefsna har

et teoretisk kraftproduksjonspotensial på om lag 1,8 TWh pr. år. Disse medlemmer er videre kjent med prosjektet "Muligheter Helgeland", der Statkraft og Helgelandskraft i fellesskap planlegger nødvendig rehabilitering av eksisterende kraftanlegg og eventuelle nyanlegg i Helgelandsområdet – der dette kan kombineres med viktige miljø- og naturhensyn. Disse medlemmer viser til at dette prosjektet kan gi en årlig kraftproduksjon på 1,5 TWh fornybar kraft.

Disse medlemmer peker på at lokale og regionale myndigheter har anmodet meget sterkt om at dette prosjektet må bli angitt en nærmere vurdering og eventuell konsesjonsbehandling før det fattes et vernevedtak.

Disse medlemmer har i den forbindelse merket seg uttalelse fra en av de berørte kommunene i området, Grane kommune, 24. september 2008, der kommunestyret motsetter seg på det sterkeste et vernevedtak for vern av Vefsnavassdraget uten at det gjennomføres grundige konsekvensutredninger. Grane kommunestyre viser til at Vefsnavassdraget er vurdert vernet i alle verneplanprosessene i Norge, deler av vassdraget er verna, resten har Stortinget sagt kan vurderes konsesjonsbehandlet for kraftutbygging når kraftbehovet tilsier det. Grane kommunestyre viser videre til at:

"...prosjektet Muligheter Helgeland er krevd konsekvensutredet i mange år av hele Helgeland og Nordland, det er også stilt krav om konsekvensutredning av eventuelt vern og at Stortinget har selv vedtatt et utredningsdirektiv for å sikre at det blir gjennomført grundige konsekvensutredninger i forkant av vern. Dette er kraftig forsterka i den nye planloven der vern uansett skal konsekvensutredes."

Grane kommunestyre sier videre at:

"...vi bør forvente av en regjering som har satt miljø som et prioritert saksfelt at det gjennomføres en saksutredning som ivaretar alle sider i en så kompleks sak som Vefsna saken."

Kommunestyret peker videre på at:

"...i en tid der klimaforandringene krever at en er i stand til å få frem ny forurensingsfri kraft er det meningsløst å svare på utfordringa med å verne et av de aller største potensialene i Norge for miljøvennlig kraft, det er alt dokumentert at miljøkonsekvensene med realisering ville være svært små, det må konsekvensutredes grundig."

Kommunestyret konkluderer med at:

"Muligheter Helgeland passer inn i det som står skrevet i Soria Moria vedrørende energi og miljø. Hva har regjeringen å tape på å utrede dette på en forsvarlig måte? Vi mener vår klode er mer verdt enn politisk spill."

Disse medlemmer har videre merket seg at de andre kommunene i området, Hemnes, Vefsn og Hattfjelldal, også er imot vern av Vefsna.

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen har forsøkt å møte den lokale motstanden mot vern av Vefsnavassdraget gjennom å opprette næringsfond i den berørte regionen, men at dette ikke endrer de grunnleggende forhold bak lokale innvendingene mot vern.

Komiteens medlemmer fra Høyre deler de samme innvendinger mot vern som blant annet Grane kommunestyre presenterer. Særlig gjelder dette klimautfordringen og behovet for økt andel fornybar energi. Disse medlemmer peker på at i dagens europeiske energimarked står kullkraft for marginalproduksjonen.

Disse medlemmer har merket seg at dersom prosjektet "Muligheter Helgeland" realiseres, vil det kunne erstatte 1,5 TWh med kullkraft i det europeiske kraftmarkedet, og dermed redusere klimagassutslippene i våre europeiske naboland med 1,1–1,4 million tonn CO₂ pr. år. Sett i forhold til de alvorlige klimautfordringer verden står overfor blir det etter disse medlemmers mening galt – dersom man tar klimatrusselen på alvor – å ekskludere Vefsnavassdraget for utbygging av utslippsfri vannkraft.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener at det er viktig å ta vare på viktige miljøverdier – også i og rundt vassdrag. Disse medlemmer peker imidlertid på at moderne vannkraftutbygging innebærer små naturinngrep, og at det aktuelle prosjektet i Vefsna – "Muligheter Helgeland" – innebærer svært skånsom utbygging der det er tatt viktige miljø- og naturhensyn.

Disse medlemmer peker på at all kraftproduksjon har miljøulemp, men sett i forhold til alternativ produksjon av den samme energimengde som "Muligheter Helgeland", fremstår dette prosjektet som svært miljøvennlig. Disse medlemmer peker på at skulle den samme energimengde blitt produsert med fornybar vindkraft, ville det ha medført bygging av 110–270 vindturbiner. Disse medlemmer peker på at dette ville vært et klart mer skjæmmende naturinngrep i vår kystnatur. I tillegg ville vindkraft utløst økt behov for regulerbar vannkraft, mens "Muligheter Helgeland" ville ha gitt et positivt bidrag når det gjelder regulerbar kraft.

Disse medlemmer har videre merket seg at mens NVE anbefaler vern av Øystese, der Regjeringen ikke går inn for vern, så anbefaler NVE at Vefsna ikke vernes.

Disse medlemmer har merket seg NVE sin høringsuttalelse til St.prp. nr. 75 (2003–2004) Sup-

plering av verneplan av vassdrag, der de blant annet skriver at:

"NVE kan ikke se bort fra at de nye utbyggingsplanene for Vefsna innebærer en betydelig energiproduksjon. Miljøkonsekvenser av en utbygging må forventes å være redusert i forhold til tidligere planer. NVE kan heller ikke se bort fra samstemte høringsuttalelser fra lokale og regionale politiske myndigheter som ønsker en konsekvensutredning av en utbygging i vassdraget. NVE anbefaler ut fra dette at vassdraget ikke vernes, men at en konsekvensutredning kan gjennomføres som grunnlag for en eventuell senere konsesjonsbehandling. En konsekvensutredning bør i den forbindelse redegjøre for konsekvensene for vassdragets samlede verneverdi."

På bakgrunn av behovet for å sette klimautfordringen øverst på den politiske dagsorden gjennom økt produksjon av fornybar energi, små lokale miljøkonsekvenser av utbyggingsprosjektet "Muligheter Helgeland", lokal motstand mot vern og NVE sin anbefaling, går komiteens medlemmer fra Høyre imot å innlemme Vefsna i Verneplan for vassdrag.

Sekundært mener disse medlemmer at strekningen Trofors–Mosjøen innlemmes i verneplanen, slik at Vefsnassdraget ovenfor Trofors kan konsekvensutredes for kraftutbygging.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg den sterke lokale motstanden mot vern av Vefsna.

Disse medlemmer viser til at berørte kommuner og en rekke høringsinstanser lokalt og regionalt har uttrykt stor skuffelse over manglende prosess i saken, og mener at lokaldemokratiet er blitt totalt tilsidesatt. Ifølge høringsuttalelser fra de fire berørte kommunene Hatfjelldal, Grane, Vefsn og Hemnes, uttaler de at beslutningen i saken er tuftet på en politisk hestehandel i Soria Moria. Disse 4 kommunene mener således at en slik sviktende lokal forankring i vernesaken vil bære galt av sted over tid.

Disse medlemmer har stor forståelse for kommunenes innsigelser, frustrasjon og oppgitthet i denne saken, og er like forundret som disse kommunene over at Regjeringen sier nei til en konsekvensutredning.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn gå imot vern av Vefsna, og krever en konsekvensutredning med en påfølgende folkeavstemning før eventuelt vern av Vefsna kan gjennomføres.

Disse medlemmer ønsker en grundig konsekvensanalyse, som skal vise så vel de negative som de positive virkningene av vern kontra kraftutbygging.

På denne bakgrunn mener disse medlemmer det er feil å verne Vefsna permanent før det er gjennomført en grundig konsekvensutredning, som syn-

liggjør både fordelene og ulempene med fullt vern i forhold til en miljøskånsom utbygging i tråd med det "Muligheter Helgeland" viser til.

Disse medlemmer viser til at hele 391 vassdrag i Norge allerede er vernet mot vannkraftutbygging gjennom 4 verneplaner i perioden 1973–1992, samt supplerende verneplan i 2004.

Disse medlemmer vil påpeke at det er få andre land som har vernet et så stort antall vassdrag som Norge. De vernede vassdragene representerer et kraftpotensial på 45 TWh. Til sammenlikning er det i dag utbygget ca. 122 TWh vannkraft, mens det gjenstående vannkraftpotensialet er beregnet til 38 TWh (NVE)

Disse medlemmer viser til at en miljøskånsom utbygging av Vefsna ville kunne gitt rundt 1,8 TWh ny miljøvennlig vannkraft. Dette er en svært betydelig kraftmengde, som representerer store økonomiske verdier for lokalsamfunnet og som sikrer storsamfunnets behov for mer kraftforsyning.

Disse medlemmer vil på bakgrunn av det store omfanget av vassdragsvern ikke redusere utbyggingspotensialet for fornybar energi gjennom en ytterligere opptrapping av vassdragsvernet. Disse medlemmer går av disse grunner imot å inkludere Vefsna i Verneplan for vassdrag.

Disse medlemmer stiller seg sterkt kritiske til den udemokratiske måten Regjeringen har gått frem på for å verne Vefsna. Disse medlemmer ser med bekymring på statlig tvangsvern av vassdrag der det fremkommer stor lokal motstand. Disse medlemmer mener en slik sterk sentralstyring er ringeforakt for det lokale selvstyret, samt dårlig distriktspolitikk.

Disse medlemmer stiller seg skeptiske til at sentrale myndigheter totalt overkjører kommunene i saker om lokal utnyttelse av eget naturressursgrunnlag. Disse medlemmer mener en slik politikk bidrar til å avfolke norske distriktskommuner.

Disse medlemmer viser til at de fire kommunene som rammes hardest av vern av Vefsna, ser på kraftutbygging som et viktig bidrag til å skape nye arbeidsplasser, styrke kommuneøkonomien og sikre bosettingen i kommunene.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Vefsna tas ikke inn i Verneplan for vassdrag.

Spørsmålet om vern av Vefsna avgjøres først etter at det er forelagt en konsekvensutredning av virkningene av både vern og en skånsom utbygging som "Muligheter Helgeland" skisserer.

Det gjennomføres en folkeavstemning om vern i de fire berørte kommunene Vefsn, Grane, Hatfjelldal og Hemnes etter at konsekvensutredningen foreligger."

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre mener det er positivt at Regjeringen nå foreslår å verne Vefsnavassdraget. Forslaget burde imidlertid vært fremmet langt tidligere. Disse medlemmer vil peke på at verneforslaget er i samsvar med det Stortinget sluttet seg til i forbindelse med behandlingen av suppleringen av Verneplan for vassdrag, hvor regjeringen Bondevik II varslet en sak om vern av Vefsna.

Disse medlemmer registrerer at Regjeringen i forslaget åpner for å oppheve grensen for utbygging i vernede vassdrag på 1 MW i Vefsna. Disse medlemmer vil påpeke at det er viktig at det ikke tillates utbygginger i vassdraget med sideelver som bidrar til å uthule vernet.

Langvella

Komiteen viser til at Olje- og energidepartementet i proposisjonen tilrår at Langvella ikke går inn i Verneplan for vassdrag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at DN og NVE uttaler at vassdraget er et lite sidevassdrag som ikke oppfyller målsettingen om vern av helhetlige vassdrag.

Flertallet viser til at mindre avsnitt av vassdrag bør sikres gjennom andre verneformer enn vassdragsvern, for eksempel gjennom planer etter plan- og bygningsloven eller gjennom vern etter naturvernloven.

Flertallet viser til det sterke lokale engasjementet for vern av Langvella, og ber om at Langvella tas inn i Verneplan for vassdrag.

Komiteens medlemmer fra Høyre har merket seg at det – i motsetning til hva som er situasjonen når det gjelder Vefsnavassdraget – er et stort lokalt ønske om vern av Langvella.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at det ved behandlingen av St.prp. nr. 75 (2003–2004) Om suppleringsplan for Verneplan for vassdrag, var et sterkt ønske fra Oppdal kommune om vern av Langvella. Det samme mente Sør-Trøndelag fylkeskommune. Samtidig er kraftpotensialet i vassdraget beskjedent, bare 21 GWh. På bakgrunn av det sterke lokale engasjementet for vern vedtok Stortinget ved behandlingen av Innst. S. nr. 116 (2004–2005), jf. St.prp. nr. 75 (2003–2004), følgende:

"Stortinget ber Regjeringen iverksette forarbeider med sikte på at Langvella i Sør-Trøndelag vernes."

I tråd med Stortingets intensjon ved behandlingen av Innst. S. nr. 116 (2004–2005) mener disse medlemmer at Langvella bør tas inn i Verneplan for vassdrag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet går imot å ta Langvella inn i Verneplan for vassdrag.

Disse medlemmer foreslår:

"Langvella tas ikke inn i Verneplan for vassdrag."

Øystese

Komiteen viser til at Olje- og energidepartementet i proposisjonen tilrår at Øystese ikke går inn i Verneplan for vassdrag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merket seg at NVE og DN foreslår å verne hele vassdraget av flere hensyn, blant annet av hensyn til landskap, variasjonsrikdom i naturtyper fra fjord til fjell og friluftsliv. I tillegg viser de til at Øystesevassdraget er et fjordvassdrag i et område som er lite representert i verneplanen.

Flertallet viser til Regjeringens merknader som åpner for ytterligere vassdragsvern, dersom en kan dokumentere særskilte kvaliteter som ikke er til stede i vassdrag som allerede er vernet.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener at vurderingen av om vassdraget har slike særskilte kvaliteter, som ikke er til stede i vassdrag som allerede er vernet, best kan gjøres gjennom en konsesjonsbehandling. Ved konsesjonsbehandlingen må det legges vekt på lokale myndigheters synspunkt og lokal verdiskaping. Eventuelle kraftutbyggingar bør gjennomføres skånsomt – med sikte på å sikre vassdragets kvaliteter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har merket seg at Regjeringens forslag i proposisjonen er i strid med NVEs tilråding, og viser til at etter NVEs vurdering har Øystesevassdraget kvaliteter som klart kvalifiserer vassdraget til å være en del av Verneplan for vassdrag. De peker særlig på vassdragets kvaliteter når det gjelder landskap, variasjonsrikdom i naturtyper fra fjell til fjord, og friluftsliv. De viser også til at Øystesevassdraget er et fjordvassdrag i et område som er lite representert i verneplanen. Det tilgrensede vernede vassdraget Fosselvi dekker bare øvre deler av denne type vassdrag.

Disse medlemmer viser til at Stortinget ved behandlingen av Innst. S. nr. 116 (2004–2005), jf. St.prp. nr. 75 (2003–2004), sa følgende:

"Stortinget ber Regjeringen iverksette forarbeider med sikte på at Øystesevassdraget i Hordaland vernes."

Disse medlemmer viser samtidig til at grunneierne langs elven nedenfor Fitjadalsvatnet har planer om å utnytte fallet i den nedre delen av vassdraget til et elvekraftverk. Disse medlemmer mener at dette prosjektet bør kunne realiseres.

Disse medlemmer foreslår derfor at Øystesevassdraget ovenfor Fitjadalsvatnet tas inn i verneplanen, mens vassdraget nedenfor Fitjadalsvatnet kan utnyttes til vannkraftproduksjon. Disse medlemmer viser til at dette er i tråd med høringsuttalelsene til så vel Hordaland fylkeskommune som Kvam herad.

Tovdalsvassdraget

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at hele Tovdalsvassdraget ble vernet gjennom to vedtak. Vassdraget ovenfor Rjukanfossen ble vernet i Verneplan IV i 1993, mens vassdraget videre ned til Heresfossfjorden ble vernet i forbindelse med supplering av verneplanen i 2005, jf. St.prp. nr. 75 (2003–2004) og Innst. S. nr. 116 (2004–2005).

Når det gjelder Tovdalsvassdraget nedenfor Heresfossfjorden, viser flertallet til Innst. S. nr. 116 (2004–2005), der flertallet i energi- og miljøkomiteen uttalte:

"Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, viser til at flertallet støtter Regjeringens forslag om vern av Tovdalsvassdraget ovenfor Heresfossfjorden. Imidlertid har også området fra Heresfossfjorden og ned til kysten store miljø- og friluftslivsverdier. Flertallet viser til at det på befaringsene og i høringene med komiteen kom frem at en fra kommunenes side ikke var motstandere av vern mot kraftutbygging, men bekymret for konsekvensene av 100-metersbeltet.

Flertallet viser til merknadene vedrørende praktiseringen av de rikspolitiske retningslinjene ovenfor i denne innstillingen. I lys av dette ønsker flertallet vern av resten av vassdraget helt ned til utløpet, og ber Regjeringen iverksette forarbeidene til en verneprosess.

Flertallet fremmer i tråd med dette følgende forslag:

Stortinget ber Regjeringen iverksette forarbeider med sikte på at Tovdalsvassdraget også nedenfor Heresfossfjorden vernes."

Flertallet viser til at Olje- og energidepartementet i proposisjonen i tråd med Stortingets vedtak ved behandlingen av Innst. S. nr. 116 (2004–2005),

jf. St.prp. nr. 75 (2003–2004), tilrår at hele Tovdalsvassdraget vernes.

Flertallet slutter seg til departementets tilråding.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at partiet var imot vern av Tovdalsvassdraget fra Rjukanfossen til Heresfossfjorden under behandlingen av supplerende verneplan i 2005 (St. prp. nr. 75 (2003–2004)), jf. Innst. S. nr. 116 (2004–2005).

Disse medlemmer går imot å innta nedre del av Tovdalsvassdraget fra Heresfossfjorden til utløpet i Topdalsfjorden inn i verneplanen.

Disse medlemmer viser til at øvre del av vassdraget ned til Rjukanfossen ble vernet mot kraftutbygging i Verneplan IV i 1993. Med dette vernet ble vassdraget i realiteten uegnet for kraftutbygging, fordi reguleringsmulighetene i de øvre deler av vassdraget ble sterkt begrenset. Dette tilsier at nedre del av vassdraget ikke er egnet for kraftutbygging, og at vern på denne bakgrunn må anses som overflødig.

Disse medlemmer viser til at verneverdiene er ujevnt fordelt i Tovdalsvassdraget. Det varierer betydelig hvor teknisk påvirket og urørt delen av vassdraget er. Vassdraget er i dag på flere strekninger påvirket av blant annet inngrep som utsprenninger av elveløpet, store steinmurer fra tømmerfløtingens tid, samt kraftledninger og vei- og jernbanetraséer helt inntil elveleiet. Verneverdien i vassdraget varierer således betydelig i enkelte deler av vassdragets løp.

Disse medlemmer foreslår:

"Tovdalsvassdraget i Aust-Agder nedenfor Heresfossfjorden tas ikke inn i Verneplan for vassdrag."

"Det åpnes for en differensiert forvaltning av Tovdalsvassdraget, slik at småkraftverk med effekt inntil 3 MW kan konsesjonsbehandles i de deler av vassdraget som allerede er fysisk påvirket av eksisterende tekniske inngrep og der eksisterende tekniske inngrep klart må sies å svekke verneverdiene."

Disse medlemmer stiller seg videre særdeles uforstående til at det i proposisjonen i tabell 6.2 fremkommer at vern av Dikeelva ikke er aktuelt, for så i brev fra statsråden av 24. april 2009 til Stortingets presidentskap få opplyst at dette er feil. Regjeringen vil likevel gå inn for vern, går det frem av nevnte brev.

Disse medlemmer finner det oppsiktsvekkende at man bortforklarer vernet med en skrivefeil.

Disse medlemmer går imot vern av Dikeelva.

Disse medlemmer viser til at vassdraget allerede er berørt av mange tekniske inngrep som klart svekker verneverdiene i vassdraget. I brev av 24. april 2009, som er underskrevet av samtlige grunneiere langs vassdraget, fremgår det at de går sterkt imot vern av Dikeelva. Grunneierne frykter at konsekvensene av vernet blir at dette svekker deres grunnlovsfestede eiendomsrett til å disponere over egen grunn, samt ødelegger for eksisterende planer om å bygge ut småskala kraftproduksjon i vassdraget.

Om de enkelte vassdragene

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, foreslår:

"Følgjande vassdrag vert tatt inn i Verneplan for vassdrag:

Objekt	Fylke	Vassdrag
020/3	Aust-Agder/Vest-Agder	Tovdalsvassdraget nedenfor Heresfossfjorden
151/2	Nordland	Vefsna, uten Gluggvasselva, Fiskelauselva og Elsvasselva
121/2	Sør-Trøndelag	Langvella"

Komiteens medlemmer fra Høyre fremmer følgende forslag:

"Følgende vassdrag tas inn i Verneplan for vassdrag:

Objekt	Fylke	Vassdrag
052/3	Hordaland	Øystese ovenfor Fitjadalsvatnet
020/3	Aust-Agder/Vest-Agder	Tovdalsvassdraget nedenfor Heresfossfjorden
121/2	Sør-Trøndelag	Langvella"

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer følgende forslag:

"Følgende vassdrag tas inn i Verneplan for vassdrag:

Objekt	Fylke	Vassdrag
052/3	Hordaland	Øystese ovenfor Fitjadalsvatnet
020/3	Aust-Agder/Vest-Agder	Tovdalsvassdraget nedenfor Heresfossfjorden
121/2	Sør-Trøndelag	Langvella
151/2	Nordland	Vefsna, uten Gluggvasselva, Fiskelauselva og Elsvasselva"

Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (RPRVV)

Komiteen viser til Innst. S. nr. 116 (2004–2005), jf. St.prp. nr. 75 (2003–2004), der energi- og miljøkomiteen uttalte:

"Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at de rikspolitiske retningslinjene for vernede vassdrag (RPRVV) av 10. november 1994 skal legges til grunn for planlegging etter plan- og bygningsloven langs vernede vassdrag. Retningslinjenes virkeområde er i hovedsak langs vassdraget, men også andre deler av ned-

Disse medlemmer har stor forståelse for grunneierens skepsis til vern, og stiller seg spesielt uforstående til at en statsråd fra Senterpartiet snur i saken og varsler fullt vern av Dikeelva.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Dikeelva tas ikke inn i verneplanen som en del av vernet av Tovdalsvassdraget nedenfor Heresfossfjorden."

børfeltet er omfattet dersom det er faglig dokumentert at områdene har betydning for verneverdiene.

Flertallet har merket seg at Olje- og energidepartementet i proposisjonen gjør det klart at vernet ikke kan fortolkes så strengt at det legger vesentlige begrensninger på enhver type virksomhet i verneområdet. Vernet gjelder i utgangspunktet i forhold til kraftutbygging.

Flertallet viser til at RPRVV er begrunnet ut fra Stortingets syn om at verneverdiene heller ikke bør forringes eller ødelegges av andre typer tiltak. Hva som normalt kan tolereres i forhold til verneverdiene, må sees i sammenheng med dette."

Komiteen vil igjen understreke disse merknader når det gjelder praktiseringen av Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (RPRVV).

Tiltak for å redusere skredfare i Aurland/Flåm

Komiteen viser til at proposisjonen omtaler situasjonen i Aurland kommune der et stort fjellparti i området Stampa er i bevegelse mot Aurlandsfjorden og Flåm. Fjellpartiet er ustabil, og det er fare for fjellskred. Det ustabile fjellpartiet er et av de største i Norge. Komiteen har merket seg at et fjellskred fra Stampaområdet kan gi store ødeleggelser i Flåm og føre til en ødeleggende flodbølge i Sognefjorden – med svært store negative konsekvenser for mange kommuner langs fjorden.

Komiteen har merket seg at Aurland kommune og E-CO Vannkraft sammen med geologiske eksperter har utredet mulige tiltak som kan redusere skredfaren. Komiteen viser til at E-CO Vannkraft har presentert et prosjekt der overflatevann blir drenert vekk fra det rasutsatte området, noe som reduserer vanntrykket i fjellet. Vannet blir overført fra fjellområdet Joasete, Stampa og Gudmedalen over til Viddalsmagasinet gjennom en fjelltunnel. Prosjektet vil i tillegg til å redusere skredfaren også øke kraftproduksjonen i Aurlandsverkene med om lag 60 GWh/år.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg derfor til Regjeringens vurdering om at det åpnes for konsesjonsbehandling av Stampaprojektet som omfatter Gudmedøla.

Flertallet viser videre til at en overføring av Vindalselva til Viddalsmagasinet kan bidra til å redusere de største flommene i vassdraget, og at dette kan bidra til økt kraftproduksjon. Flertallet slutter seg til Regjeringens vurdering av at en slik regulering vil påvirke hele vassdraget og røre ved verneverdiene. Flertallet slutter seg derfor til at det ikke er tilstrekkelig grunnlag for å åpne for konsesjonsbehandling av Vindalselva.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er kjent med flomfaren i Flåmsvassdraget som blant annet kan ramme Flåmsbanen. Disse medlemmer har merket seg at Aurland kommune og E-CO Vannkraft derfor ønsker konsesjonsbehandling av en overføring av Vindedalselven, en sideelv av Flåmsvassdraget, til Viddalsmagasinet. Overføringen vil kunne bidra til å redusere flomfaren i Flåmsvassdraget – og dermed sikre Flåmsbanen – og øke kraftproduksjonen i Aurlandsverkene med ytterligere 65 GWh/år. Ved en ombygning av kraftstasjonen kan denne overføringen også gi en større økning i installert effekt.

Disse medlemmer peker på at med økt utbygging av vindkraft både i Norge og i våre naboland vil det bli større etterspørsel etter regulerkraft fra vannkraft. I tillegg har vannkraft med muligheter for stor effektkjøring stor verdi i kraftutveksling med naboland, som i stor grad baserer sin energiforsyning på fossil energi gjennom at vi kan eksportere kraft i tider med topper i kraftetterspørselen i våre naboland.

Disse medlemmer mener derfor at begge disse prosjektene har flere positive sider. De reduserer henholdsvis skredfaren i Stampaområdet og flomfaren i Flåmsvassdraget, øker produksjonen av utslippsfri fornybar energi og styrker effektbalansen.

Disse medlemmer er kjent med at Flåmsvassdraget er vernet gjennom Verneplan III for vassdrag, og prosjektene kan derfor ikke konsesjonsbehandles uten et vedtak av Stortinget. Disse medlemmer er klar over at Flåmsvassdraget har høye naturfaglige og kulturfaglige verneverdier. Disse medlemmer mener imidlertid at disse to prosjektene har så mange positive sider, både sikkerhetsmessige og energipolitiske, at de oppveier de negative sider med hensyn til verneverdiene i et vernet vassdrag. Disse medlemmer mener således at både en overføring av vann fra Gudmedøla - for å redusere skredfaren i Stampaområdet, og en overføring av vann fra Vindedalselven til Viddalsmagasinet, bør åpnes for konsesjonsbehandling.

Disse medlemmer mener at ved en konsesjonsbehandling bør det også vurderes krav til minstevannføring i Aurlandsvassdraget og eventuelle andre tiltak for igjen å bygge opp bestandene av laks og sjøaure i vassdraget.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget samtykker i konsesjonsbehandlingen av kombinert skred-, flomsikrings- og vannkraftsutbyggingsprosjekt i Aurland kommune."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 1

Stortinget samtykker i konsesjonsbehandlingen av kombinert skred-, flomsikrings- og vannkraftsutbyggingsprosjekt i Aurland kommune.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 2

Vefsna tas ikke inn i Verneplan for vassdrag.

Spørsmålet om vern av Vefsna avgjøres først etter at det er forelagt en konsekvensutredning av

virkningene av både vern og en skånsom utbygging som "Muligheter Helgeland" skisserer.

Det gjennomføres en folkeavstemning om vern i de fire berørte kommunene Vefsn, Grane, Hattfjelldal og Hemnes etter at konsekvensutredningen foreligger.

Forslag 3

Langvella tas ikke inn i Verneplan for vassdrag.

Forslag 4

Tovdalsvassdraget i Aust-Agder nedenfor Heresfossfjorden tas ikke inn i Verneplan for vassdrag.

Forslag fra Høyre:

Forslag 7

Følgende vassdrag tas inn i Verneplan for vassdrag:

Objekt	Fylke	Vassdrag
052/3	Hordaland	Øystese ovenfor Fitjadalsvatnet
020/3	Aust-Agder/Vest-Agder	Tovdalsvassdraget nedenfor Heresfossfjorden
121/2	Sør-Trøndelag	Langvella

Forslag fra Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 8

Følgende vassdrag tas inn i Verneplan for vassdrag:

Objekt	Fylke	Vassdrag
052/3	Hordaland	Øystese ovenfor Fitjadalsvatnet
020/3	Aust-Agder/Vest-Agder	Tovdalsvassdraget nedenfor Heresfossfjorden
121/2	Sør-Trøndelag	Langvella
151/2	Nordland	Vefsna, utan Gluggvasselva, Fiskelauselva og Elsvasselva

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

Følgjande vassdrag vert tatt inn i Verneplan for vassdrag:

Objekt	Fylke	Vassdrag
020/3	Aust-Agder/Vest-Agder	Tovdalsvassdraget nedenfor Heresfossfjorden
151/2	Nordland	Vefsna, utan Gluggvasselva, Fiskelauselva og Elsvasselva
121/2	Sør-Trøndelag	Langvella

Forslag 5

Det åpnes for en differensiert forvaltning av Tovdalsvassdraget, slik at småkraftverk med effekt inntil 3 MW kan konsesjonsbehandles i de deler av vassdraget som allerede er fysisk påvirket av eksisterende tekniske inngrep og der eksisterende tekniske inngrep klart må sies å svekke verneverdiene.

Forslag 6

Dikeelva tas ikke inn i verneplanen som en del av vernet av Tovdalsvassdraget nedenfor Heresfossfjorden.

II

Stortinget samtykker i at det i regionalt planprosjekt innan samla vassforvaltning for Vefsna, vert opna for små vasskraftverk utan nærare avgrensingar i storleiken på installert effekt dersom desse ikkje på nokon måte er i strid med verneverdiane.

III

Stortinget samtykker i konsesjonshandsaming av kombinert skredsikrings- og vasskraftutbyggingsprosjekt i Aurland kommune. Saka vert lagt fram for Stortinget for avgjerd.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 4. juni 2009

Gunnar Kvasheim

leder

Ivar Kristiansen

ordfører